

YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE BİLGİSAYAR KULLANIMINA İLİŞKİN ÖĞRETİM ELEMANLARININ GÖRÜŞLERİ

İshak KOZİKOĞLU*

Öz: Bu araştırmanın amacı, yabancı dil öğretim elemanlarının bilgisayarın İngilizce öğretiminde öğretimsel ve yönetsel amaçlarla kullanımına ilişkin görüşlerini bazı değişkenler açısından incelemek ve öğretim elemanlarının bilgisayarı öğretimsel - yönetsel amaçlarla kullanma türü ve sıklığını belirlemektir. Araştırmanın evrenini, 2012-2013 akademik dönemi Abant İzzet Baysal Üniversitesi ve Bülent Ecevit Üniversitesi Yabancı Diller Yüksek Okulunda görev yapan öğretim elemanları oluşturmaktadır. Evreni temsilen, evrenden 90 öğretim elemanı uygun örnekleme ile seçilmiştir. Araştırmanın verileri, “Yabancı Dil Öğretiminde Bilgisayarların Öğretimsel ve Yönetsel Olarak Kullanımı” adlı anket kullanılarak toplanmıştır. Elde edilen veriler betimleyici ve parametrik testlerle çözümlenmiştir. Araştırma sonucunda, öğretim elemanlarının İngilizce öğretiminde bilgisayar kullanımına ilişkin tutumlarının eğitim düzeyi ve deneyime göre değişmediği, fakat yaş ve cinsiyet değişkenlerine göre değiştiği belirlenmiştir. Ayrıca, öğretim elemanlarının yabancı dil öğretiminde bilgisayar kullanımını faydalı bulduğu ve bilgisayarı daha çok öğretimsel amaçlarda kullandığı ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bilgisayar destekli eğitim, yabancı dil öğretimi, bilgisayarın öğretimsel ve yönetsel kullanımı

THE OPINIONS OF INSTRUCTORS CONCERNING COMPUTER USAGE IN FOREIGN LANGUAGE EDUCATION

Abstract: The aim of this study is to analyze opinions of foreign language instructors concerning the usage of computers for administrative and instructional purposes in teaching English in terms of some variables and to determine type and frequency of their use of computer in English teaching. The universe was the 2012-2013 academic year, foreign language instructors teaching in Bülent Ecevit University and Abant İzzet Baysal University. As a representative of the universe, 90 instructors from the universe were selected by convenience sampling. Data of the research was collected by using “Administrative and Pedagogical Use of Computers in Foreign Language Teaching” survey. Data collected was analyzed with descriptive and parametric tests.

(*)Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Programları ve Öğretim ABD, Araştırma Görevlisi, ishakkozikoglu@hotmail.com

As a result of research, it was found that attitude of the teachers on computer use in English teaching doesn't change in terms of variables such as educational level and experience; but changes in terms of age and gender. Furthermore, instructors think that use of computers in teaching foreign language is useful and they use computers more for pedagogical purposes.

Keywords: Computer based education, foreign language teaching, administrative and pedagogical usage of computers.

GİRİŞ

İçinde bulunduğumuz bilgi çağında yaşanan hızlı bilimsel ve teknolojik gelişmeler, eğitime esneklik kazandırarak eğitim uygulamalarına çeşitli imkânlar tanımaktadır. Bu sebeple eğitimde kullanılan en yaygın teknolojik araç olan bilgisayar, artık bir lüks olmaktan çıkmış bir ihtiyaç haline gelmiştir. Gerek sosyal yaşamda gerekse eğitim uygulamalarında önemli bir yere sahip olan bilgisayar, geleneksel eğitim anlayışından farklı olarak çeşitli duylara hitap edecek bir alternatif oluşturmaktadır. Özellikle yabancı dil eğitiminde sıkıntılar yaşanan ve istenilen başarıya ulaşılamayan ülkemizde, dil öğretiminde verimi artırmak ve öğrencilere farklı olanaklar sunmak adına yabancı dil eğitim programlarının başta bilgisayar olmak üzere çeşitli bilişim teknolojileriyle desteklenmesi gerekmektedir.

Bilgi miktarının arttığı, bilginin hızla yayıldığı ve dolayısıyla bilgiye ulaşmanın kolaylaştığı günümüzde, bilişim teknolojilerinin birçok alanda olduğu gibi eğitim alanında da kullanılması özellikle yirminci yüzyılın sonlarında kaçınılmaz olmuştur. Eğitimcilerin, öğrenme- öğretme süreçlerine hareketlilik kazandıran bilişim teknolojilerini etkili bir şekilde kullanması önem kazanmış ve böylece eğitimde yeni teknolojilerin kullanımı öğrenme- öğretme etkinliklerini kolaylaştırarak daha eğlenceli hale getirmiştir (Pala, 2006; Yanpar, 2007). Bu nedenle son yıllarda birçok ülkenin eğitim hedefleri içerisinde, öğretim programlarının bilgisayar teknolojileriyle bütünleştirilmesi de yer almaktadır (Akkoyunlu ve Kurbanoglu, 2003). Bilgisayar teknolojisinin eğitim alanında, bilgisayarın sunduğu görsel ve işitsel olanaklarla öğretim sürecine katkısından ve diğer teknolojik araçların kullanılmasına imkân tanınmasından dolayı kullanılan teknolojik araçlar arasında en yaygın olan teknoloji olduğu belirtilmektedir (Karahana, 2001).

Bilgisayar Destekli Eğitim

Bilgisayar destekli eğitim bilgisayar aracılığıyla öğrenmenin gerçekleştirildiği, etkileşimde bulunulduğu ve bu yolla aynı zamanda öz değerlendirmenin yapılabildiği bir öğretim şeklidir (Senemoğlu, 2013). Bilgisayar, öğretmenin yerine geçecek değil, öğretmene öğrenme-öğretme etkinliklerinin oluşturulmasında ve sınıf içi etkileşimi sağlamada yardımcı olma işlevine sahip bir araçtır (Hızal, 1989). Eğitimde öğrenci sayısının artması, bu sayıya karşılık öğretmen yetersizliğinin ortaya çıkması, bilgi miktarının artmasıyla birlikte içeriğin daha karmaşık hale gelmesi gibi çeşitli sorunlara karşılık eğitime olan talep artmaya devam etmiş ve bireysel öğretim önem kazanmıştır. Bu gibi sebeplerden dolayı bilgisayarın eğitimde kullanımı gerekli hale gelmiştir (Uşun, 2013).

Bilgisayar Destekli Eğitim (BDE), ders içeriklerini sunma, geleneksel yöntemle öğrenilenleri tekrar etme, problem çözme, alıştırmaya yapma gibi etkinliklerde bilgisayarın öğretim aracı olarak kullanılmasına ilişkin eğitim uygulamalarıdır. BDE, öğrencinin bireysel hızına göre öğrenme-öğretme sürecini yönlendirdiği, öğretmenin rehber bilgisayarın ise öğrenmenin gerçekleştiği ortam rolünü üstlendiği, öğretimsel ve yönetsel uygulamalarda kullanılan yöntem olarak tanımlanmaktadır (Demirel, Seferoğlu ve Yağcı, 2004; Şahin ve Yıldırım, 2009). BDE uygulamaları sayesinde öğretmen zamandan tasarruf sağlayarak hızlı öğrenmenin gerçekleşmesine olanak sağlar (Odabaşı,1998). Genel olarak BDE, eğitim-öğretim sürecinde; tekrar, alıştırmaya ve oyun amaçlı uygulamalarda, başvuru kaynağı amaçlı kullanımda, araştırma yapmada, ölçme ve değerlendirme sürecinde, rehberlik ve danışmanlık hizmetlerinde etkin olarak kullanılmaktadır (Hızal 1984, Odabaşı 1998, Tosun, 2006, Uşun, 2013).

Bilgisayar Destekli Yabancı Dil Eğitimi

Dünya genelinde teknolojinin hızla gelişmesi ve küreselleşme olgusu ile birlikte tüm ülkeler sosyal ve kültürel hayat başta olmak üzere birçok yönden etkilenmiştir. Kullanılan dil üzerinde de bunun etkileri görülmektedir (Demirbilek ve Yücel, 2011). Bilgisayarlar yabancı dil öğretiminde 1960'lı yıllardan beri kullanılmakla beraber son yıllarda kullanımı oldukça yaygınlaşmıştır. Okullarda bilgisayar kullanımı tam olarak işlevsel hale getirilmemesine rağmen yabancı dil öğretiminde teknolojiden çok önceden yararlanılmaya başlanmıştır (Lee, 2000).

Bilgisayar destekli dil eğitiminin avantajları; dil öğreniminde farklı seçenekler ve materyaller sunma, öğrencinin öğrenme hızına göre ayarlanabildiği için öğretimi

bireyselleştirme, öğrencinin süreçte kendi kontrolünü sağlamasına imkân tanıma, motivasyonu sağlama, öğrenci başarısını artırma ve eğitimi zevkli ve ilgi çekici hale getirme şeklinde sıralanmaktadır (Hizal, 1984, Lee, 2000, Uşun, 2013). Bilgisayar destekli yabancı dil eğitiminde karşılaşılan başlıca sınırlılıklar ve zorluklar ise: maddi olanaksızlıklar, bilgisayar donanım ve yazılımlarının eksikliği, bilgisayara yönelik teknik ve teorik bilgi eksikliği, teknoloji kullanımına karşı direnç gösterme, öğretim programına uyarılama sorunu, öğrencilerin bilgisayar okur-yazarlığına ve bilgisayar destekli dil eğitimine ilişkin yetersizliği şeklinde sıralanmaktadır (Baek, 2008; Lee, 2000).

ABD' de bilgisayar destekli yabancı dil öğretiminin kalitesini artırmak için bilgisayar yazılımları üretmek amacıyla yabancı dilde uzman kişilerden oluşan birimler oluşturulmuştur (Demirel, 2012). Yabancı dil öğretiminde, bireysel ve grup çalışmalarına imkân tanınması ve öğrencilerin üretkenliğini geliştirebileceği uygun ortamın sağlanması için dil laboratuvarları önemli bir yere sahiptir (Halis, 2002). Bu dil laboratuvarlarında öğrenciler görsel ve işitsel materyallerle interaktif bir şekilde yazma, dinleme, konuşma gibi becerilerini geliştirme olanağına sahip olurlar.

Bilgisayarın öğrenme-öğretme sürecinde öğretim aracı olarak kullanılabilmesi; öğretmenlerin bilgisayarı kullanma becerisine, değişime açık olmasına, eğitimde bilgisayar kullanımına ilişkin tutumuna, bilgisayarı kullanma sıklığına bağlı olarak önemli ölçüde değişir (Vannata ve Fordham, 2004). Öğretmenlerin eğitim-öğretim sürecinde değişiklik yapabilmesi için öncelikle değişime kendilerinin inanması ve teknoloji, bilim alanındaki yeniliklerin farkında olması gerekmektedir. Öğretmenlerin bilgisayarı sınıfta eğitim uygulamalarında kullanabilmesi ve bunun yararına inanması ile eğitimde bilgisayar kullanımına yönelik tutumu arasında sıkı bir ilişki vardır (Çelik ve Bindak, 2005; Kahraman, 2011). Bu nedenle, öğretim elemanlarının yabancı dil öğretiminde bilgisayarı kullanım sıklıklarını, kullanama amaçlarını ve bilgisayar kullanımına ilişkin tutum ve görüşlerini belirlemek önemlidir.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, Abant İzzet Baysal Üniversitesi ve Bülent Ecevit Üniversitesi Yabancı Diller Yüksek Okulunda görev yapan yabancı dil öğretim elemanlarının bilgisayarın İngilizce öğretiminde öğretimsel ve yönetsel kullanımına ilişkin görüşlerini yaş, cinsiyet, eğitim düzeyi ve deneyim değişkenlerine göre incelemek ve öğretim elemanlarının bilgisayarı öğretimsel - yönetsel amaçlarla kullanma türü ve sıklığını belirlemektir. Bu çalışma, yabancı

dil öğretiminde önem kazanan bilgisayarın kullanımına ilişkin öğretim elemanlarının tutumlarını ve bilgisayarı kullanım düzeylerini ortaya çıkarması açısından önem taşımaktadır.

YÖNTEM.

Araştırmanın Modeli

Bu çalışma, ilişkisel tarama modelindedir. İlişkisel tarama modellerinde, iki ya da daha fazla değişken arasındaki ilişki belirlendiği için bu çalışmada kullanılması uygun görülmüştür ve bu araştırmanın amacına uygun bir modeldir (Karasar, 2006).

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, Abant İzzet Baysal Üniversitesi ve Bülent Ecevit Üniversitesi Yabancı Diller Yüksek Okulunda 2012-2013 akademik döneminde görev yapan öğretim elemanları oluşturmaktadır. Evren (population), araştırma sonuçlarının genelleneceği elemanlar bütünüdür. Fakat maliyet güçlükleri, kontrol güçlükleri ve verilerin eskimesi gibi durumlar evrenin tamamı üzerinde çalışma olanağını ortadan kaldırdığı için örneklem almayı zorunlu kılmaktadır (Balcı, 2011; Büyüköztürk vd., 2012; Karasar, 2006). Evreni temsilen, Abant İzzet Baysal Üniversitesi ve Bülent Ecevit Üniversitesi Yabancı Diller Yüksek Okulunda 2012-2013 akademik döneminde görev yapan 90 öğretim elemanı uygun örnekleme ile seçilmiştir. Örneklem alınanlar uygulama yapıldığında üniversitede bulunan ve anketi uygulamayı kabul eden öğretim elemanlarıdır. Örneklem alınan öğretim elemanlarının kişisel değişkenlere göre dağılımı Tablo 1’de verilmiştir:

Tablo 1: Öğretim elemanlarının kişisel değişkenlere göre dağılımı

Demografik Özellik	Kategori	Sayı (N)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Erkek	30	33,3
	Kadın	60	66,7
Yaş	25 altı	21	23,3
	26-35	57	63,3
	36 ve üstü	12	13,3
Deneyim	1-3 yıl	15	16,7
	4-10 yıl	57	63,3
	11 ve üstü	18	20,0
Eğitim Düzeyi	Lisans	48	53,3
	Lisansüstü	42	46,7

Tablo 1 verilerine göre, öğretim elemanlarının üçte ikisi kadın (%66,7), üçte biri ise (%33,3) erkektir. Katılımcıların çoğu (%63,3) 26-35 yaş aralığında ve 4-10 yıl arası deneyime sahiptir. Ayrıca, katılımcıların yaklaşık olarak yarısı (%46,7) lisansüstü eğitimi almış veya almaktadır, geri kalanı ise lisans (%53,3) mezunudur.

Verilerin Toplanması

Araştırma verilerini toplamak için Güneşli, Özgür ve Zeki (2009) tarafından geliştirilen “Yabancı Dil Öğretiminde Bilgisayarların Öğretimsel ve Yönetsel Olarak Kullanımı” adlı anket araştırmada kullanılmak üzere araştırmacıların kendilerinden izin alınarak kullanılmıştır. Ankette bilgisayarın öğretimsel kullanımı olarak öğretim elemanının bilgisayarı sınıf içi etkinliklerde kullanması kastedilirken, yönetsel olarak kullanımı olarak ise sınıf dışında öğrencilerin notlarını hesaplamak ve kaydetmek, devam listesi hazırlamak, öğrencilere çalışma kâğıtları hazırlamak gibi etkinliklerde bilgisayarı kullanması kastedilmektedir. Anket kişisel bilgiler, bilgisayarın kullanım sıklığı, türüne ilişkin çoktan seçmeli, derecelendirme soruları ve öğretimde bilgisayar kullanımına ilişkin öğretim elemanlarının tutumlarını ölçen 18 maddelik likert tipi ölçek olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır. Anketin geçerlilik çalışması için alan yazından yararlanılmış ve uzman görüşleri alınmıştır. Anketin güvenilirliği için ise pilot çalışması yapılmış ve Cronbach Alpha değeri 0.85 olarak bulunmuştur (Güneşli, Özgür ve Zeki, 2009).

Verilerin Analizi

Elde edilen verilerin analizinde betimleyici istatistik (frekans ve yüzdelik hesaplama) ve öğretim elemanlarının yaş, cinsiyet, eğitim düzeyi, deneyim ile bilgisayar kullanımına ilişkin tutumları arasındaki ilişkileri çözümlmek için ise bağımsız örneklem için T testi ve Anova kullanılmıştır. Verilerin analizinde anlamlılık düzeyi 0.05 olarak kabul edilmiştir.

BULGU VE TARTIŞMA

Öğretim elemanlarının İngilizce öğretiminde bilgisayar kullanımına ilişkin tutumlarının kişisel değişkenlere göre değişip değişmediğine yönelik analizler için bakılan Kolmogorov-Smirnov testi sonuçlarına göre puanlar normal dağılım gösterdiğinden ($p > 0.05$) analizlerde parametrik testler kullanılmıştır.

Öğretim elemanlarının İngilizce öğretiminde bilgisayar kullanımına yönelik tutum ölçümlerinin cinsiyete göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğine yönelik bağımsız örneklem t-testi sonuçları tablo 2’de verilmiştir:

Tablo 2: Öğretim Elemanlarının Bilgisayar Kullanımına Yönelik Tutumlarının Cinsiyet Değişkenine Göre T testi Sonuçları

Cinsiyet	N	\bar{X}	S	sd	t	p
Kadın	60	44,93	9,6	88	2,946	.004
Erkek	30	38,93	8,8			

Tablo 2 bulgularına göre, öğretim elemanlarının İngilizce öğretiminde bilgisayar kullanımına ilişkin tutumları cinsiyete göre anlamlı bir fark göstermektedir ($t_{(88)} = 2,946$, $p < .05$). Bu bulgu, cinsiyetin İngilizce öğretiminde bilgisayar kullanımına yönelik tutum üzerinde anlamlı bir etkisinin olduğunu göstermektedir. Ortalamalara göre, kadın öğretim elemanlarının İngilizce öğretiminde bilgisayar kullanımına ilişkin tutumlarının ($\bar{X} = 44,93$), erkek öğretim elemanlarına ($\bar{X} = 38,93$) oranla daha olumlu olduğu görülmektedir. Bu bulgudan hareketle, kadın öğretim elemanlarının bilgisayarı öğretime entegre etmeyi daha olumlu karşıladığı ve yabancı dil öğretiminde bilgisayar kullanmaya daha istekli olduğu söylenebilir. Bu araştırmanın sonucuna paralel olarak, literatürdeki bazı çalışmalarda (Kay, 2006; Kutluca ve Ekici, 2010) kadınların öğretimde bilgisayar kullanımına ilişkin erkeklere oranla daha olumlu tutum sergilediği sonucuna varılmıştır. Öte yandan bazı çalışmalarda (Gökçearslan, 2010; Yıldırım ve Kaban, 2010) kadınların tutumları erkeklere oranla görece olumlu olmasına rağmen anlamlı farklılık bulunmamıştır.

Tutum puanlarının öğretim elemanlarının yaşına göre betimsel istatistikleri ve anlamlı farklılık gösterip göstermediğine ilişkin tek faktörlü varyans analizi (Anova) testi sonuçları tablo 3'te verilmiştir:

Tablo 3: Öğretim Elemanlarının Bilgisayar Kullanımına Yönelik Tutumlarının Yaş Değişkenine Göre Anova Testi Sonuçları

Betimsel İstatistikler			Anova Sonuçları					LSD testi		
Yaş aralığı	N	\bar{X}	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı fark
25 ve altı	21	40,57	9,90	Gruplar arası	550,98	2	275,49	3,208	,045	26-35 > 36 ve üstü
26-35	57	44,75	9,07	Gruplar içi	7470,62	87	85,86			
36 ve üstü	12	38,42	9,04	Toplam	8021,60	89				
Toplam	90	42,93	9,49							

Tablo 3'e göre, 26-35 yaş aralığında olan öğretim elemanlarının ($\bar{X} = 44,75$) İngilizce öğretiminde bilgisayar kullanımına ilişkin tutumu diğer yaş aralığındaki öğretim elemanlarına göre daha olumludur. En düşük tutum düzeyine sahip öğretim elemanları ($\bar{X} = 38,42$) 36 ve üstü yaş grubundakiler olarak belirlenmiştir. Anova sonuçlarına göre öğretim elemanlarının İngilizce öğretiminde bilgisayar kullanımına ilişkin tutumları "yaş" değişkenine göre anlamlı bir fark göstermektedir ($F_{(2, 87)} = 3,208, p < .05$). Bu bulgu, yaşın İngilizce öğretiminde bilgisayar kullanımına yönelik tutum üzerinde anlamlı bir etkisinin olduğunu göstermektedir. Bu bulgu, literatürdeki bazı araştırmalarla örtüşmektedir. Örneğin; Güneşli, Özgür ve Zeki (2009) yaptıkları araştırmada benzer sonuçlara varmıştır. Anlamlı farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek için yapılan LSD çoklu karşılaştırma testi sonucunda ise 26-35 yaş aralığındaki öğretim elemanları ile 36 ve üstü yaş aralığındaki öğretim elemanları arasında 26-35 lehine anlamlı farklılık bulunmuştur. Bu verilerden hareketle, 36 ve üstü yaş aralığındaki öğretim elemanlarının 26-35 yaş aralığındaki öğretim elemanlarına göre yeniliğe karşı daha fazla direnç gösterdiği ve bilgisayar kullanımını tam olarak işlevselleştiremediği sonucuna varılabilir. Ayrıca, 36 ve üstü yaş grubundaki öğretim elemanlarının tutum düzeylerinin düşük olması bilgisayar bilgi ve becerisinin yeterli olmamasından kaynaklandığı şeklinde yorumlanabilir.

Tutum puanlarının öğretim elemanlarının deneyimine göre betimsel istatistikleri ve anlamlı farklılık gösterip göstermediğine ilişkin tek faktörlü varyans analizi (Anova) testi sonuçları tablo 4'te verilmiştir:

Tablo 4: Öğretim Elemanlarının Bilgisayar Kullanımına Yönelik Tutumlarının Deneyim Değişkenine Göre Anova Testi Sonuçları

Betimsel İstatistikler			Anova Sonuçları						
Deneyim	N	\bar{X}	SS	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
1-3 yıl	15	38,60	8,85	Gruplar arası	502,23	2	251,11	2,905	,060
4-10 yıl	57	44,63	9,75	Gruplar içi	7519,36	87	86,43		
11 yıl ve üstü	18	41,17	8,04	Toplam	8021,60	89			
Toplam	90	42,93	9,49						

Tablo 4 bulgularına göre, 4-10 yıl arası deneyime sahip öğretim elemanlarının ($\bar{X} = 44,63$) İngilizce öğretiminde bilgisayar kullanımına ilişkin tutumu 1-3 yıl arası deneyime sahip ve 11 yıl ve üstü deneyime sahip öğretim elemanlarına oranla görece daha olumludur. En düşük tutum düzeyine sahip öğretim elemanları ($\bar{X} = 38,60$) 1-3 yıl arası deneyime sahip öğretim elemanları olarak belirlenmiştir. Anova sonuçlarına göre, öğretim elemanlarının İngilizce öğretiminde bilgisayar kullanımına ilişkin tutumları “deneyim” değişkenine göre anlamlı bir fark göstermemektedir ($F_{(2, 87)} = 2,905, p > .05$). Başka bir deyişle, öğretim elemanlarının tutumları “deneyim” değişkenine bağlı olarak anlamlı bir şekilde değişmemektedir. Bu bulgu, deneyimin İngilizce öğretiminde bilgisayar kullanımına ilişkin tutum üzerinde etkili bir değişken olmadığını göstermektedir. Fakat betimsel istatistikler ile birlikte değerlendirildiğinde, 4-10 yıl arası deneyime sahip öğretim elemanlarının İngilizce öğretiminde bilgisayar kullanımına ilişkin tutumları 1-3 yıl veya 11 yıl ve üstü deneyime sahip öğretim elemanlarına oranla görece daha olumlu olmakla birlikte bu fark istatistiksel olarak anlamlı değildir. Göreve yeni başlamış, fazla deneyime sahip olmayan öğretim elemanlarının tutum ölçümlerinin diğerlerine göre düşük çıkmasının üzerinde öğretim elemanlarının bilgi ve beceri konusunda kendilerini yeterli görmediği için biraz çekingen davranmalarının etkisi olduğu söylenebilir. Fakat araştırma sonuçlarına göre 3-4 yıllık deneyimden sonra öğretim elemanlarının bilgisayar kullanımı konusunda daha olumlu düşüncelere sahip oldukları belirlenmiştir. Literatürde buna benzer sonuçlar ortaya çıkmıştır. Kutluca ve Ekici (2010) öğretmen adaylarının bilgisayar kullanma yılına bağlı olarak deneyimleri arttıkça tutum puanlarının da arttığını ortaya çıkarmışlardır. Benzer şekilde Kışla (2008) mesleki deneyim arttıkça eğitim ve öğretim ortamlarında bilgisayarın kullanılmasına yönelik tutumların olumlu yönde geliştiğini saptamıştır. Bu bulgulardan hareketle, öğretim elemanlarının deneyim arttıkça bilgisayar kullanımına yönelik algılarının iyileşmesi zamanla özgüvenlerinin artması, bilgi, beceri ve bilgisayarı eğitim aktiviteleriyle bütünleştirebilme yeteneğinin gelişmesinden kaynaklandığı şeklinde yorumlanabilir. 11 yılın üstünde deneyime sahip olanların ise bilgisayar kullanımı konusunda pek etkili olmaması yeniliğe karşı direnç göstermelerine veya alışkın oldukları öğretim yöntemlerini devam ettirme konusunda ısrarcı olmalarına bağlanabilir.

Öğretim elemanlarının İngilizce öğretiminde bilgisayar kullanımına yönelik tutum ölçümlerinin “eğitim düzeyi” değişkenine göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğine yönelik bağımsız örneklem t-testi sonuçları tablo 5’te verilmiştir:

Tablo 5: Öğretim Elemanlarının Bilgisayar Kullanımına Yönelik Tutumlarının “Eğitim düzeyi” Değişkenine Göre T testi Sonuçları

Eğitim Düzeyi	N	\bar{X}	S	sd	t	p
Lisans	48	43,89	8,7	88	1,029	,307
Lisansüstü	42	41,83	10,3			

Tablo 5 bulgularına göre, lisans mezunu olan öğretim elemanlarının ($\bar{X} = 43,89$) İngilizce öğretiminde bilgisayar kullanımına ilişkin tutumları lisansüstü eğitimi almış veya almakta olan öğretim elemanlarına ($\bar{X} = 41,83$) oranla görece daha olumludur. Fakat öğretim elemanlarının İngilizce öğretiminde bilgisayar kullanımına ilişkin tutumları eğitim düzeyine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark göstermemektedir ($t_{(88)} = 1,029$, $p > .05$). Bu bulgu, eğitim düzeyinin İngilizce öğretiminde bilgisayar kullanımına yönelik tutum üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığını göstermektedir.

Ankette, öğretim elemanlarının bilgisayarı yönetsel amaçlarla kullanım türünü ve sıklığını belirlemeye yönelik yöneltilen soruya öğretim elemanlarının verdikleri yanıtlar tablo 6’da verilmiştir:

Tablo 6: Öğretim Elemanlarının Yönetsel Amaçlarla Bilgisayar Kullanım Türü ve Sıklığına İlişkin Betimsel İstatistikler

Kullanım Türü	Kullanmıyorum		Seyrek kullanıyorum		Haftada bir kez kullanıyorum		Her gün kullanıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%
	Öğrencilerin notlarını hesaplamak ve kaydetmek	15	16,7	27	30,0	39	43,3	9
Devam listesi hazırlamak	36	40,0	27	30,0	27	30,0	0	0
Öğrencilere çalışma kâğıtları hazırlamak	6	6,7	33	36,7	33	36,7	21	23,3
Ailelerle haberleşmek	51	56,7	15	16,7	12	13,3	12	13,3

Ders planı ve notları hazırlamak	30	33,3	21	23,3	33	36,7	6	6,7
Tarayıcıları derse hazırlanırken kullanmak	39	43,3	30	33,3	18	20,0	3	3,3
İş arkadaşlarıyla bilgisayar dosyasını paylaşmak	6	6,6	39	43,3	36	40,0	9	10,0
Öğrencilerin ödevini internet üzerinden göndermek	36	40,0	18	20,0	33	36,7	3	3,3
Elektronik portfolio hazırlamak	51	56,7	21	23,3	15	16,7	3	3,3
Öğretim amaçlı kaynaklar kullanmak	3	3,3	15	16,7	36	40,0	33	36,7

Tablo 6 sonuçlarına göre, ankete katılan öğretim elemanları bilgisayarı yönetsel amaçlarla haftada bir kez; öğrencilerin notlarını hesaplamak ve kaydetmek (%43,3), öğrencilere çalışma kâğıtları hazırlamak (%36,7), ders planı ve notlar hazırlamak (%36,7), öğretim amaçlı kaynaklar aramak (%40,0) için kullanmaktadır. Öğretim elemanları seyrek olarak da bilgisayarı; iş arkadaşlarıyla bilgisayar dosyaları paylaşmak (%43,3), tarayıcıları derse hazırlanırken kullanmak (%33,3) gibi amaçlarla kullanmaktadır. Öğretim elemanlarının çoğunluğu bilgisayarı ailelerle haberleşmek (%56,7) ve elektronik portfolyo hazırlamak (%56,7) gibi yönetsel amaçlarla kullanmamaktadır. Anket sonuçları; Güneşli, Özgür ve Zeki'nin (2009) yaptığı çalışma sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Araştırma sonuçlarına göre, öğretim elemanları bilgisayarı yönetsel olarak değişik amaçlarla kullanmasına rağmen ailelerle haberleşme konusunda bilgisayarı tercih etmemektedir. Bunun sebebi olarak, ailelerin bilgisayar kullanma alışkanlığının olmaması veya böyle bir eğitim kültürü içerisinde yaşamamış olmaları gösterilebilir. Ayrıca, öğretim elemanlarının elektronik portfolyo hazırlamak için bilgisayarı kullanmamalarının bu konuda yeterli olmadıklarından kaynaklandığı söylenebilir.

Ankete katılan öğretim elemanlarının yönetsel amaçlarla bilgisayarı haftada kaç saat kullandığına ilişkin yanıtları tablo 7'de verilmiştir:

Tablo 7: Öğretim Elemanlarının Yönetsel Amaçlarla Bilgisayar Kullanımının Haftalık Saatlerine İlişkin Betimsel İstatistikler

Kullanım Süresi	f	%
-----------------	---	---

1 saatten az	12	13,3
1-2 saat arası	30	33,3
3-5 saat arası	15	16,7
6-8 saat arası	6	6,7
9-10 saat arası	27	30,0
Toplam	90	100,0

Tablo 7 bulgularına göre, ankete katılan öğretim elemanlarının çoğu yönetsel amaçlarla bilgisayarı haftada ortalama 1-2 saat (%33,3) kullanmaktadır. Katılımcıların %30'u bilgisayarı 9-10 saat, %16,7'si 3-5 saat, %13,3'ü ise 1 saatten az sürede yönetsel amaçlarla kullanmaktadır. Katılımcıların sadece % 6,7'si bilgisayarı yönetsel amaçlarla 6-8 saat kullanmaktadır. Bu sonuçlara göre, öğretim elemanlarının bilgisayarı yönetsel amaçlarla kullanım saatleri değişkenlik göstermektedir. Bunun üzerinde öğretim elemanlarının bilgisayarı kullanma bilgi ve becerileri, tutumları veya çalıştıkları kurumların kendilerinden beklentilerinin etkili olduğu söylenebilir.

Öğretim elemanlarının çalıştıkları kurumların öğretim elemanlarından bilgisayar kullanımı konusunda beklentilerine yönelik anket sorusuna verilen yanıtlar tablo 8'de verilmiştir:

Tablo 8: Öğretim Elemanlarının Çalıştıkları Kurumların Öğretim Elemanlarından Bilgisayar Kullanımı Konusunda Beklentilerine İlişkin Betimsel İstatistikler

Kullanım Amacı	f	%
Not hesaplama	18	20,0
Devam listesi hazırlama	45	50,0
Aileyle haberleşme	6	6,7
Ödev gönderme	21	23,3
Toplam	90	100,0

Tablo 8 verilerine göre, öğretim elemanlarının çalıştıkları kurumlar onlardan bilgisayarı; devam listesi hazırlama (%50), not hesaplama (%20), ödev gönderme (%23,3), ve aileyle haberleşme (%6,7) gibi yönetsel amaçlarla kullanmalarını beklemektedir. Hizal (1989) ve Uşun'a (2013) göre bilgisayar kullanmanın yarar ve sınırlılıklarını kavrayıp, konuyu kabullenmiş okul yönetimi desteğine sahip olmak önemli bir güvencedir ve öğretmenlerin bilgisayarı kullanmasına etki etmektedir. Anket sonuçları bunu destekler niteliktedir; çünkü araştırma sonuçlarından hareketle, öğretim elemanlarının çalıştıkları kurumlar öğretim elemanlarından bilgisayarı aileyle haberleşme amaçlı kullanmasını çok fazla beklemediği için

(%6,7), öğretim elemanlarının bilgisayarı aileyle haberleşmek için pek kullanmadığı görülmektedir.

Ankette, öğretim elemanlarının bilgisayarı öğretimsel amaçlarla kullanım sıklığını belirlemeye yönelik yöneltilen soruya öğretim elemanlarının verdikleri yanıtlar tablo 9'da verilmiştir:

Tablo 9: Öğretim Elemanlarının Öğretimsel Amaçlarla Bilgisayar Kullanım Sıklığına İlişkin Betimsel İstatistikler

Bilgisayar Araçları	Kullanım sıklığı	f	%
CD-ROM	Hiç	12	13,3
	1-2 ders	18	20,0
	3-9 ders	12	13,3
	10 dersten fazla	48	53,3
İNTERNET	Hiç	39	43,3
	1-2 ders	18	20,0
	3-9 ders	21	23,3
	10 dersten fazla	12	13,3
SUNUM PROGRAMLARI	Hiç	15	16,7
	1-2 ders	33	36,7
	3-9 ders	27	30,0
	10 dersten fazla	15	16,7
E-POSTA	Hiç	42	46,7
	1-2 ders	30	33,3
	3-9 ders	12	13,3
	10 dersten fazla	6	6,7
MICROSOFT WORD BECERİLERİ	Hiç	12	13,3
	1-2 ders	24	26,7
	3-9 ders	33	36,7
	10 dersten fazla	21	23,3
BİLGİSAYARDA VİDEO GÖSTERİMİ	Hiç	6	6,7
	1-2 ders	21	23,3
	3-9 ders	8	20,0
	10 dersten fazla	45	50,0
HESAP ÇİZELGESİ VEYA VERİ TABANLARI	Hiç	66	73,3
	1-2 ders	21	23,3
	3-9 ders	3	3,3
	10 dersten fazla	0	0
SAYISAL RESİMLER (tarayıcı,dijital kamera vb.)	Hiç	30	33,3
	1-2 ders	27	30,0
	3-9 ders	18	20,0
	10 dersten fazla	15	16,7
Toplam		90	100,0

Tablo 9 bulgularına göre, öğretim elemanları bir akademik dönemde öğrenme-öğretme sürecinde en çok (10 dersten fazla) CD-ROM (%53,3), bilgisayarda video gösterimi (%50) gibi bilgisayar araçlarını kullanmaktadır. Ayrıca, öğretim elemanları derslerinde dönemde 1-2

ders, sunum programlarını (%36,7) ve e-posta (%33,3); 3-9 ders ise Microsoft Word becerilerini (%36,7) kullanmaktadır. Öğretim elemanları derslerinde internet, hesap çizelgeleri veya veri tabanları ve sayısal resimler gibi araçları pek kullanmamaktadır. Aksoy'a (2003) göre mevcut program yoğunluğu nedeniyle eleştirilirken internet ile birlikte istenmedik bilgilerin de sürece katılması ve bu bilgilerin kontrolünün neredeyse imkânsız olması da birer sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Öğretim elemanlarının derslerinde interneti pek kullanmaması bu endişeyi taşımalarından kaynaklanabilir. Yabancı dil öğretmenlerinin bilgisayar kullanımına ilişkin yapılan çalışmalarda genelde öğretmenlerin etkin olarak e-mail ve interneti kullanmadığı görülmektedir (Güneyli, Birikim ve Perkan, 2009). Ayrıca, anket sonuçlarından hareketle, öğretim elemanlarının derslerinde daha çok CD, video, sunum programları (Powerpoint vb.) gibi alışkın oldukları araçları kullanıp hesap çizelgeleri, veri tabanları, sayısal resimler gibi daha karmaşık araçları kullanmaması, öğretim elemanlarının alışkın oldukları veya kullanmayı bildikleri bilgisayar teknolojilerini daha çok tercih ettikleri şeklinde yorumlanabilir. Yabancı dil öğretiminde bilgisayarın kullanımına yönelik birçok çalışma yapılmıştır ve bilgisayarda video gösteriminin yabancı dil öğretiminin etkililiğini büyük ölçüde artırdığı belirlenmiştir (Demirel, 2012). Bu bağlamda, öğretim elemanlarının bilgisayarı video gösterimi amacıyla çoklukla kullanması olumlu bir yaklaşımdır.

Ankette, öğretim elemanlarının hangi bilgisayar araçlarını, ne amaçla ve hangi becerileri geliştirmede kullandıklarını belirlemeye yönelik yöneltilen soruya öğretim elemanlarının verdikleri yanıtlar tablo 10'da verilmiştir:

Tablo 10: Öğretim Elemanlarının Bilgisayar Araçlarının Farklı Becerileri Geliştirmede Kullanım Sıklığına İlişkin Betimsel İstatistikler

Bilgisayar Araçları	Kullanım Amacı	f	%
CD-ROM	Kullanmıyorum	9	10,0
	Dilbilgisi	0	0,0
	Kelime	3	3,3
	Konuşma	9	10,0
	Yazma	0	0,0
	Dinleme	69	76,7
	Okuma	0	0,0
	Kültür	0	0,0
İNTERNET	Kullanmıyorum	36	40,0
	Dilbilgisi	24	26,7
	Kelime	12	13,3
	Konuşma	6	6,7
	Yazma	0	0,0

	Dinleme	12	13,3
	Okuma	0	0,0
	Kültür	0	0,0
SUNUM PROGRAMLARI	Kullanmıyorum	15	16,7
	Dilbilgisi	36	40,0
	Kelime	21	23,3
	Konuşma	12	13,3
	Yazma	0	0,0
	Dinleme	0	0,0
	Okuma	3	3,3
	Kültür	3	3,3
E-POSTA	Kullanmıyorum	45	50,0
	Dilbilgisi	6	6,7
	Kelime	9	10,0
	Konuşma	18	20,0
	Yazma	6	6,7
	Dinleme	0	0,0
	Okuma	6	6,7
	Kültür	0	0,0
MICROSOFT WORD	Kullanmıyorum	15	16,7
	Dilbilgisi	33	36,7
	Kelime	21	23,3
	Konuşma	15	16,7
	Yazma	0	0,0
	Dinleme	3	3,3
	Okuma	3	3,3
	Kültür	0	0,0
BİLGİSAYARDA VİDEO GÖSTERİMİ	Kullanmıyorum	6	6,7
	Dilbilgisi	3	3,3
	Kelime	6	6,7
	Konuşma	15	16,7
	Yazma	6	6,7
	Dinleme	51	56,7
	Okuma	0	0,0
	Kültür	3	3,3
HESAP ÇİZELGESİ VEYA VERİ TABANI	Kullanmıyorum	78	86,7
	Dilbilgisi	3	3,3
	Kelime	0	0,0
	Konuşma	3	3,3
	Yazma	0	0,0
	Dinleme	3	3,3
	Okuma	0	0,0
	Kültür	3	3,3
SAYISAL RESİMLER	Kullanmıyorum	54	60,0
	Dilbilgisi	9	10,0
	Kelime	12	13,3
	Konuşma	12	13,3
	Yazma	3	3,3
	Dinleme	0	0,0
	Okuma	0	0,0
	Kültür	0	0,0
Toplam		90	100,0

Tablo 10 sonuçlarına göre, öğretim elemanları farklı becerileri geliştirmede farklı bilgisayar araçlarını kullanmaktadır. Dinleme becerilerini geliştirmede daha çok CD-ROM (%76,7) ve video (%56,7) kullanmaktadır. Dilbilgisi öğretim amaçlı daha çok sunum programları (%40) ve Microsoft Word (%36,7) kullanmaktadır. Bu sonuçlara göre, öğretim elemanları bilgisayarı daha çok öğrencilerin dil bilgisi ve dinleme becerilerini geliştirmede kullanmaktadır. Hizal'a (1989) göre öğrenme-öğretme etkinliklerinde bilgisayardan yararlanma çalışmaları, var olan eğitim sistemleriyle sorunsuz biçimde bütünleşmelidir, eğitim programlarının içerik ve yöntemlerinde köklü değişiklikler yapma veya ortadan kaldırma iddiasında olmamalıdır. Bundan hareketle yabancı dil eğitim programının daha çok dilbilgisi ve dinleme becerilerini geliştirmeye yönelik olduğunu düşünürsek öğretim elemanlarının bu yüzden ilgili becerileri geliştirecek bilgisayar araçlarına yöneldiği sonucu çıkarılabilir.

Ankette, öğretim elemanlarının bilgisayarın öğrencilerin hangi becerilerini geliştirmesine katkı sağladığına ilişkin görüşleri tablo 11'de verilmiştir:

Tablo 11: Öğretim Elemanlarının Bilgisayarın Öğrenci Becerilerini Geliştirmesine İlişkin Görüşlerinin Betimsel İstatistikleri

	BECERİ		YARAR / KATKI					
	HİÇ		ÇOK AZ		BİRAZ		ÇOK	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Dilbilgisi	3	3,3	9	10	36	40	42	46,7
Kelime	3	3,3	3	3,3	27	30	57	63,3
Konuşma	6	6,7	12	13,3	27	30	36	40
Yazma	15	16,7	21	23,3	30	33,3	24	26,7
Dinleme	0	0	3	3,3	9	10	78	86,7
Okuma	12	13,3	6	6,7	33	36,7	39	43,3
Kültür	3	3,3	6	6,7	6	6,7	72	80

Tablo 11 verilerine göre, ankete katılan öğretim elemanları, yabancı dil öğretiminde bilgisayarın daha çok dilbilgisi (%46,7), kelime (%63,3), dinleme (%86,7), okuma (%43,3) ve kültür (%80) becerilerini geliştirmede faydalı olduğunu düşünmektedir. Demirel (2012) yabancı dil öğretiminde bilgisayar kullanımının farklı becerileri kazandırmada çok etkili olduğunu düşünmektedir. Yabancı dil öğretiminde öğrenmeyi tek tipçi zihniyetten kurtarmak

adına görsel ve işitsel araç-gereçlerin kullanılmasının etkili olacağını ifade etmektedir. Bu araştırmada öğretim elemanlarının görüşleri de literatürdeki bilgilerle örtüşmektedir. Araştırma bulgularına göre, öğretim elemanlarının genel olarak yabancı dil öğretiminde bilgisayar kullanımı konusunda olumlu bir tutuma sahip olduğu ve öğrenme-öğretme sürecinde bilgisayar kullanmanın yararlı olduğunu düşündükleri sonucuna varabiliriz. BDE''ye ilişkin öğretmen adaylarının tutumlarını incelemek amacıyla yürütülen çalışmalarda (Çağiltay ve Çakıroğlu, 2001; Çelik ve Bindak, 2005; Demirbilek ve Yücel, 2011; Gerçek, Köseoğlu, Yılmaz ve Soran, 2006; Güneyli, Birikim ve Perkan, 2009; Kınık, Altınkaya ve Ertepinar, 2011; Pala, 2006; Seferoğlu, Akbıyık ve Bulut, 2008) genel olarak öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının bilgisayarı olumlu değerlendirdikleri ve BDE' ye karşı olumlu beklentiye sahip oldukları ortaya çıkmıştır.

Ankette, öğretim elemanlarının bilgisayarı daha çok hangi amaçlarla (öğretimsel/ yönetsel) kullandıklarını belirlemeye yönelik yapılan analiz sonuçları tablo 12'de verilmiştir:

Tablo 12: Öğretim Elemanlarının Bilgisayarı Daha Çok Hangi Amaçlarla (Öğretimsel/ Yönetsel) Kullandıklarına Yönelik Betimsel İstatistikler

Kullanım Amacı	f	%
Yönetsel	12	13,3
Pedagojik	78	86,7
Toplam	90	100,0

Tablo 12 bulgularına göre, ankete katılan öğretim elemanları bilgisayarı daha çok pedagojik (%86,7) amaçlarla kullandığını ifade etmektedir. Öğretim elemanları yönetsel (%13,3) amaçlarla bilgisayarı daha az kullanmaktadır. Literatürdeki çalışmaların çoğu teknolojinin var olan eğitim programıyla öğrenme-öğretme sürecinde bütünleştirilmesi gerektiğini savunmaktadır. Bu bağlamda, öğretim elemanlarının bilgisayarı daha çok sınıf içi etkinliklerde bir öğretim aracı olarak kullanması son derece önemli ve olumlu bir yaklaşımdır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Yabancı dil öğretiminde bilgisayarı mevcut eğitim programıyla bütünleştirebilmek, büyük ölçüde öğretmenlerin veya öğretim elemanlarının bilgisayar kullanımına ilişkin gerekli

bilgi, beceriye sahip olmalarına ve eğitim-öğretim sürecinde bilgisayarı kullanmaya istekli olmalarına bağlıdır. Bu sebeple, öğretim elemanlarının bilgisayar kullanımına yönelik görüşlerini alıp bilgisayar destekli İngilizce öğretimine ilişkin tutumlarını belirlemek önem taşımaktadır. Araştırma sonuçlarına göre, öğretim elemanları sınıflarda bilgisayarların kullanımını konusunda olumlu tutum sergilemektedir. Birçok öğretim elemanı bilgisayar kullanımının eğitimde faydalı ve önemli bir yerinin olduğuna inanmaktadır. Öğretim elemanlarının çoğu bilgisayarların güvenilir bir kaynak olduğunu ve eğitim-öğretim sürecinde öğretmene kolaylık sağladığını düşünmektedir. Öte yandan araştırma sonucunda; 36 ve üstü yaş grubunda, 11 yıl ve üstü deneyim sahibi ve belirli bir kıdeme gelmiş öğretim elemanlarının eğitimde bilgisayar kullanımı hakkında daha düşük tutum düzeyine sahip oldukları ortaya çıkmıştır. Kadın öğretim elemanları erkek öğretim elemanlarına göre daha olumlu tutum sergilemiştir. Ayrıca deneyim ve eğitim düzeyi değişkenlerinin İngilizce öğretiminde bilgisayar kullanımına ilişkin tutum üzerinde anlamlı farklılık oluşturmadığı ortaya çıkmıştır. Öğretim elemanları daha çok alışkın oldukları veya daha iyi bildikleri bilgisayar araçlarını kullanmayı tercih etmektedirler. Bu bulgu, insanların alışkın olmadığı veya bilmediği şeyi kullanmaktan çekinmesi şeklinde yorumlanmıştır. Ayrıca, bilgisayar kullanımına karşı olumlu tutum sergilemesine rağmen sınıf ortamında bilgisayarı pek kullanmayan öğretim elemanları az da olsa vardır. Öğretim elemanları genel olarak bilgisayarın yabancı dil eğitiminde öğrencilerin çeşitli becerilerini kazandırmada son derece faydalı olduğunu düşünmelerine rağmen genelde bilgisayar araçlarını öğrencilerin dil bilgisi ve dinleme becerilerini geliştirme amaçlı kullandıkları sonucuna varılmıştır. Öğretim elemanları bilgisayarı daha çok öğretimsel amaçlı kullanmasına rağmen ailelerle iletişim, elektronik portfolyo hazırlama gibi yönetsel amaçlarla bilgisayarı pek kullanmamaktadır; bunun üzerinde üniversite yönetiminin öğretim elemanları üzerinde beklentileri önemli bir rol oynamaktadır.

Araştırma sonuçlarından hareketle, yabancı dil öğretiminde bilgisayar kullanımına ilişkin şu önerilerde bulunulmuştur:

√ Öğretim elemanlarının bilgisayar kullanımına yönelik olumlu tutum geliştirmeleri için öğretim elemanları, sınıflarda bilgisayarları nasıl kullanacakları konusunda yeterince desteklenmeli ve eğitilmelidir.

√ Öğretim elemanları geleneksel öğretim yöntemleriyle sınırlı kalmayıp, yabancı dil öğretimine çeşitlilik, görsellik ve hareketlilik kazandıracak olan bilgisayar destekli materyalleri öğretimsel ve yönetsel amaçlarda daha bilinçli ve aktif kullanmalıdır.

√ İleriki çalışmalarda öğretim elemanlarının bilgisayar kullanımı hakkındaki görüşleri ile bilgisayar okur-yazarlığı, unvan gibi değişkenler arasındaki anlamlılık düzeyine bakılabilir.

MAKALENİN BİLİMDEKİ KONUMU

Eğitim Bilimleri Bölümü / Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı

MAKALENİN BİLİMDEKİ ÖZGÜNLÜĞÜ

Bu araştırma, İngilizce öğretim elemanlarının yabancı dil eğitiminde bilgisayar kullanımı hakkında görüşlerine, ne tür amaçlarla ve ne sıklıkta eğitimde bilgisayarı kullandıklarına ilişkin somut veriler sunmaktadır, ayrıca özellikle günümüzde popüler olan eğitimde yeni teknolojilerin kullanımı konusundaki çalışmalara öncülük edebilme açısından önem taşımaktadır.

KAYNAKÇA

- Akkoyunlu, B., Kurbanoglu S. (2003). Öğretmen adaylarının bilgi okuryazarlığı ve bilgisayar öz- yeterlilik algıları üzerine bir çalışma. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24, 1-10.
- Aksoy, H. H. (2003). Eğitim kurumlarında teknoloji kullanımı ve etkilerine ilişkin bir çözümleme. *Eğitim Bilim Toplum Dergisi*, 4-23.
- Baek, Y. K. (2008). What hinders teachers in using computer and video games in the classroom? Exploring factors inhibiting the uptake of computer and video games. *Cyber Psychology and Behavior*, 11 (6), 665-671.
- Balcı, A. (2011). *Sosyal Bilimlerde Araştırma, Yöntem, Teknik ve İlkeler*. Ankara: Pegem A Yayıncılık (9. Baskı).

- Büyüköztürk, Ş. (2012). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*. Ankara: Pegem A Yayıncılık (17.baskı).
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., Demirel, F. (2012). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem A Yayıncılık (13.baskı).
- Çağıltay, K., Çakıroğlu, J., Çağıltay, N., Çakıroğlu, E. (2001). Öğretimde bilgisayar kullanımına ilişkin öğretmen görüşleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21, 19-28.
- Çelik, H. C. , Bindak, R. (2005). İlköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin bilgisayara yönelik tutumlarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6 (10), 27-38.
- Demirbilek, M., Yücel, Z. (2011). İngilizce öğretmenlerinin bilgisayarın yabancı dil öğretim ve öğreniminde kullanımı hakkındaki görüşleri. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24 (1), 217-246.
- Demirel, Ö. (2012). *Yabancı Dil Öğretimi*. Ankara: Pegem A Yayıncılık (7.baskı).
- Demirel, Ö., Seferoğlu S., Yağcı E. (2004). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Gerçek, C., Köseoğlu, P.,Yılmaz, M., Soran, H. (2006). Öğretmen adaylarının bilgisayar kullanımına yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30, 130-139.
- Gökçearslan, Ş. (2010). Öğretmenlerin bilgisayar destekli eğitim (bde) yapma tutumlarına ilişkin bir araştırma. *E-Journal of New World Sciences Academy*, 5 (2).
- Güneyli, A., Birikim, Ö., Perkan, C. (2009). Computer use in foreign language teaching: a case study from North Cyprus. *Eurasian Journal of Educational Research*, 34, 37-54.
- Halis, İ. (2002). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Hızal, A. (1989). Bilgisayar eğitimi ve bilgisayar destekli öğretime ilişkin öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesi. *Eskişehir Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları*, 11.

- Kahraman, S. (2011). Eğitim fakültesi öğrencilerinin bilgisayar kullanımı ve eğitimde bilgisayar kullanımı hakkındaki görüşleri. *Fırat University, 5th International Computer & Instructional Technologies Symposium*.
- Karahan, M. (2001). *Eğitimde Bilgi Teknolojileri*. Malatya: İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi.
- Karasar, N. (2006). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kay, R. (2006). Addressing gender differences in computer ability, attitudes and use: the laptop effect. *Journal of Educational Computing Research*, 34 (2), 187-211.
- Kınık, A., Altınkaya, Z., Ertepinar, H. (2011). *İlk ve Ortaöğretim Okullarında Çalışan Öğretmenlerin Bilgisayar Teknolojileri ve İnternet Kullanım Alışkanlıkları ve Eğitim Aracı Olarak Bilgisayara Karşı Tutumları*. X. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi, Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi.
- Kışla, T. (2008). Özel eğitim öğretmenlerinin bilgisayar tutumlarının incelenmesi. *Ege Eğitim Dergisi*, 9, 2, 128-154.
- Kutluca, T., Ekici, G. (2010). Öğretmen adaylarının bilgisayar destekli eğitime ilişkin tutum ve öz-yeterlik algılarının incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 38: 177-188.
- Lee, K. (2000). English teachers' barriers to the use of computer-assisted language learning. *The Internet TESL Journal*, 6 (12).
- Odabaşı, F. (1998). *Bilgisayar Destekli Eğitim*. Yaşar Hoşcan (Ed.). Eskişehir: Açıköğretim Fakültesi İlköğretim Öğretmenliği Lisans Tamamlama Programı.
- Pala, A. (2006). İlköğretim birinci kademe öğretmenlerinin eğitim teknolojilerine yönelik tutumları. *Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 16, 177-188.
- Seferoğlu, S., Akbıyık, C., Bulut, M. (2008). İlköğretim öğretmenlerinin ve öğretmen adaylarının bilgisayarların öğrenme/öğretme sürecinde kullanımı ile ilgili görüşleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35: 273-283.

- Şahin, T. Y., Yıldırım, S. (2009). *Öğretim Teknolojisi ve Materyal Geliştirme*. Ankara: Anı Yayıncılık
- Tosun, N. (2006). *Bilgisayar Destekli ve Bilgisayar Temelli Öğretim Yöntemlerinin, Öğrencilerin Bilgisayar Dersi Başarısı ve Bilgisayar Kullanım Tutumlarına Etkisi: Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Örneği* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Edirne: Trakya Üniversitesi.
- Seferoğlu, S. S., Akbıyık, C. (2005). İlköğretim öğretmenlerinin bilgisayara yönelik öz-yeterlik algıları üzerine bir çalışma. *Eğitim Araştırmaları- Eurasian Journal of Educational Research*, 19, 89-101.
- Senemoğlu, N. (2013). *Gelişim, Öğrenme ve Öğretim: Kuramdan Uygulamaya*. Ankara: Yargı Yayınevi (23.baskı).
- Uşun, S. (2013). *Bilgisayar Destekli Öğretimin Temelleri*. Ankara: Nobel yayıncılık.
- Vannata, R. A, Fordham, N. (2004). Teacher dispositions as predictors of classroom technology use. *Journal Of Research On Technology Education*, 36, 3, 25-271.
- Yanpar, T. (2007). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Yıldırım, S., Kaban, A. (2010). Öğretmen adaylarının bilgisayar destekli eğitime karşı tutumları. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 7 (2).